

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.PLX 597 din 5.12.2005,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, intervențiile legislative constând în instituirea unor dispoziții care să faciliteze aplicarea și în cazul membrilor Curții Constituționale a dispozițiilor referitoare la abținerea și recuzarea judecătorilor, prevăzute în Titlul V - Competența instanțelor judecătorești - din Codul de procedură civilă.

Prin conținutul său, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, ca și legea asupra căreia intervine legislativ, fiind incidente dispozițiile art.142 alin.(5) din Constituția României, republicată.

În aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituție, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

2. Pe fond, fără a ne pronunța asupra aspectelor de oportunitate care nu sunt, potrivit legii, în competența Consiliului Legislativ, semnalăm că norma din cuprinsul alin.(1) al art.51, propus la **pct.1** din

proiect, potrivit căreia Curtea Constituțională lucrează legal în prezența a două treimi din numărul judecătorilor, **cu excepția cazurilor în care prin aplicarea prevederii art.52 alin.(1¹) acest lucru nu este posibil**, ar trebui să stabilească numărul minim de judecători necesar să fie prezenți, respectiv câți judecători pot fi recuzați, astfel încât Curtea să lucreze legal.

3. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **partea dispozitivă a pct.1 și 2** trebuie reformulată, astfel:

„1. Alineatul (1) al articolului 51 se modifică și va avea următorul cuprins:”

„2. După alineatul (1) al articolului 52, se introduce un nou alineat, alin.(1¹), cu următorul cuprins:”.

4. Anexăm prezentului aviz un documentar referitor la componența și funcționarea Curților Constituționale din alte state.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1809/19.12.2005

CONSILIUL LEGISLATIV

Secția de evidență oficială a legislației și documentare

Serviciul documentare

Câteva elemente privind componenta și funcționarea Curților Constituționale

Unul din principalele obiective ale procedurii de numire constă în garantarea independenței Curții în ceea ce privește orice influență politică, după numirea **judecătorilor** (Albania, *Argentina*¹, Belgia, Bulgaria, *Canada*, *Danemarca*, Ungaria, *Islanda*, Italia, Lituania, *Malta*, Polonia, Portugalia, Rusia, *Elveția*, „fosta Republică iugoslavă a Macedoniei”, Turcia), cu toate că instituții politice pot fi abilitate să procedeze la propuneri și desemnări.

Un alt obiectiv comun care se adaugă primului, constă în recrutarea unui corp de judecători competenți și experimentați (*Austria*, *Estonia*, *Danemarca*, Germania, Belgia, Ungaria, *Islanda*, Letonia, *Norvegia*, Portugalia, Rusia, „fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei”) sau acela de a veghea ca în alcătuirea sa și în administrarea justiției Curtea să fie echilibrată și legitimă (*Japonia*, România, Spania). În Germania, unul dintre obiective este acela de a garanta legitimitatea democratică a alegerilor judiciare. De altfel, în statele federale, procedura de numire tinde să asigure reprezentarea diferitelor entități.

În majoritatea țărilor, procedurile de numire nu prevăd în mod expres o reprezentare politică. În *Canada*, s-a contestat chiar în mod explicit faptul că influența politică ar avea un raport cu obiectivele procedurii de numire. De altfel, anumite sisteme încearcă să stabilească un echilibru în reprezentarea politică din cadrul Curții (Belgia, Ungaria, Italia, Portugalia, *Elveția*). Se consideră că acest obiectiv este căutat în practică (*Austria*, Slovenia, *Elveția*) sau indirect (Lituania, Slovacia); de exemplu, atunci când nu este cerută în mod expres o poziție profesională eminentă, pot fi examinate candidaturile persoanelor competente care, poate, au fost împiedicate să progreseze în cariera lor universitară sau juridică datorită activității lor politice sub regimul precedent (Republica Cehă).

Atunci când sunt cerute competențe juridice, tipul de experiență scontat variază de la o lungă durată de serviciu în magistratură (Albania, *Estonia*) la exercitarea unei

¹ Numele țărilor care nu au Curte Constituțională propriu-zisă, sunt indicate în italice, pentru a putea face să reiasă această diferență de competență

profesii juridice indiferent care (*Argentina*, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, *Canada*, Croația, Republica Cehă, Georgia, Ungaria, Letonia, Lituania, *Norvegia*, România, Rusia, Slovacia, Slovenia, Spania, „fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei”, Ucraina). În Belgia se solicită ca membrii neparlamentari ai Curții, care trebuie să fie juriști, să provină de la înaltele jurisdicții ale statului sau de la Universitate sau de asemenea, din cariera de referent (asistent) pe lângă Curte.

Unele țări au instituit un procentaj de recrutare a magistraților (Germania, Portugalia) sau solicită din partea candidatului, fie experiență în magistratură, fie exercitarea unei profesii juridice, numărul anilor de experiență necesari fiind în general mai mic pentru magistrați decât pentru alți juriști (*Canada*, *Irlanda*, Italia, *Japonia*). De asemenea, în *Finlanda*, experiența în magistratură necesară pentru a fi ales membru al Curții Supreme nu trebuie să fie mare, dacă ea este completată de experiență ca profesor de drept sau avocat eminent. În Austria, Președintele, vicepreședintele, trei membri efectivi și trei membri supleanți (propuși de guvernul federal) trebuie aleși dintre magistrați, funcționari administrativi și profesori universitari de drept.

Liechtenstein, precum și Bosnia și Herțegovina prevăd numirea unui anumit număr de judecători străini. În cazul Liechtenstein-ului, practica este ca un judecător să fie originar din Austria și un altul din Elveția, în timp ce în Bosnia și Herțegovina, cei trei judecători desemnați de Președintele Curții Europene a Drepturilor Omului nu trebuie să fie cetățeni ai Bosniei și Herțegovinei sau a unei țări vecine.

Desemnarea președinților Curților Constituționale

Se pot observa, în general, două modalități principale de desemnare a președintelui sau „judecătorului șef” al Curții. Primul este sistemul de vot intern al judecătorilor înșiși care-și aleg președintele dintre ei (Albania, *Argentina*, Belgia, Bulgaria, Croația, *Danemarca*, Georgia, Ungaria, *Islanda*, Italia, Letonia, Portugalia, România, Rusia, Slovenia, „fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei”, Turcia, Ucraina). O majoritate absolută este solicitată în mod normal, dar, în anumite cazuri, este necesară o majoritate a două treimi (Portugalia).

Funcția de „judecător-șef” („chief justice”) al Curții Supreme a *Canadei* este exercitată alternativ de către un jurist de drept civil francofon și de către un jurist de *common law* anglofon. În Belgia, fiecare dintre cei doi președinți exercită președinția efectivă alternativ, un an din doi, fiecare din acești doi președinți fiind ales de către grupul său lingvistic din cadrul Curții.

Incompatibilități

De obicei, este interzis judecătorilor constituționali să exercite în același timp, o altă activitate.

Cazul extrem este incompatibilitatea generală cu orice altă activitate publică sau privată (*Argentina, Bulgaria, Canada, Croatia, Irlanda, Italia, Spania, „fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei”, Turcia*), cu excepția misiunilor ocazionale de expert cu autorizarea Curții (*Elveția*), funcțiile din învățământ [*Armenia, Azerbaidjan, Belgia, Republica Cehă, Estonia, Georgia, Germania, Ungaria, Letonia, Lituania, Portugalia, România, Rusia, Slovacia, Slovenia, Elveția, Ucraina*], din cercetare (*Armenia, Azerbaidjan, Republica Cehă, Estonia, Georgia, Ungaria, Portugalia, Rusia, Slovacia, Slovenia, Ucraina*), activități de creație (*Armenia, Azerbaidjan, Ungaria, Lituania, Rusia, Ucraina*), gestionarea bunurilor personale (*Republica Cehă, Slovacia*; câteodată există interdicția pentru judecător ca acesta să primească o remunerație pentru aceste activități excepționale (*Portugalia*) sau este prevăzut că o remunerație superioară unui anumite sume trebuie vărsată la casieria Curții (*Elveția*).

În *Armenia* și *Polonia*, judecătorii constituționali nu pot ocupa o funcție publică și nici să exercite o activitate de natură să dăuneze independenței sau imparțialității lor. În unele cazuri, singura incompatibilitate, în mod expres enunțată se referă la mandatul parlamentar (*Finlanda*) sau orice altă funcție politică (*Franța*) sau publică (*Suedia*).

În *Austria*, există incompatibilitate între funcția de membru al Curții Constituționale și cea de membru al Guvernului federal, al unui guvern regional, al Parlamentului național sau al unui Parlament regional și al unui consiliu municipal. Președintele și vicepreședintele nu trebuie să fi exercitat o astfel de funcție de-a lungul celor 4 ani care au precedat numirii lor.

În *Ungaria*, judecătorii constituționali nu trebuie să fi exercitat funcția de ministru sau cea de șef a unui partid politic, în cursul celor 5 ani care au precedat numirii lor. Pe de altă parte, ținând cont de faptul că, în *Ungaria*, Curtea Constituțională nu se întrunește în permanență (ea ține cel puțin 3 sesiuni de trei săptămâni pe an), nu există nici o incompatibilitate formală cu exercitarea unei alte profesii (excepție făcând funcționarii administrativi care nu mai ocupă posturile lor, pe timpul exercitării funcției de judecător constituțional). În practică, președintele, vicepreședintele și judecătorii raportori permanenți își exercită funcția la Curtea Constituțională, în general, cu program normal.

Apartenența la un partid politic nu este autorizată în numeroase țări (*Albania, Azerbaidjan, Canada, Croația, Republica cehă, Estonia, Georgia, Ungaria, Italia, Letonia, România, Rusia, Slovacia, Slovenia, Turcia, Ucraina*) sau, cel puțin, nici participarea activă la un partid politic sau o asociație publică (*Argentina, Armenia, Finlanda, Franța, Irlanda, Japonia, Letonia, Lituania, Spania*). Totuși, un angajament politic în trecut este adesea admis în mod expres (*Armenia, Irlanda, „fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei”, Turcia*).

Câteodată interdicția nu vizează decât exercitarea unui rol executiv, de conducere sau profesional în cadrul unui partid politic (*Germania, Portugalia*).

În *Austria*, funcționarii unui partid politic nu pot fi membri ai Curții Constituționale (pentru președinte și vicepreședinte această incompatibilitate există dacă

o asemenea funcție a fost îndeplinită în timpul ultimilor 4 ani care preced numirii lor). Cazurile de absență de incompatibilitate cu apartenența la un partid politic sunt ocazionale (Belgia, *Finlanda*, Franța, *Islanda*, *Norvegia*, *Suedia*, *Elveția*), dar ipoteza unui angajament politic activ posterior al acestor judecători rămâne teoretică, deoarece acest lucru ar fi în general considerat a fi inoportun.

Recuzarea judecătorilor Curții Constituționale

Instituția **recuzării** judecătorilor Curții Constituționale este întâlnită în câteva țări europene.

În **Belgia**, controlul constituționalității legilor este făcut de către Curtea de Arbitraj, abilitată să statueze asupra recursurilor în anulare privind o lege sau un decret. Curtea de Arbitraj este formată din 12 judecători și statuează în mod normal în complet de șapte judecători și, în mod excepțional, la cererea unuia dintre judecători, în complet de 12 judecători. Un judecător al Curții de Arbitraj poate fi recuzat, fie la cererea sa, fie la solicitarea altei părți. Recuzarea motivată este propusă prin cerere adresată Curții. Aceasta hotărăște fără întârziere asupra recuzării, fiind audiați recuzantul și judecătorul recuzat. Judecătorul recuzat este înlocuit printr-un alt judecător.

În **Germania** există posibilitatea de a recuza un judecător constituțional. „Acest lucru se întâmplă destul de des atunci când se crede că judecătorii pot fi părtinitori, dar în mod frecvent astfel de cereri de recuzare sunt abuzive”, consideră Hans-Jürgen Papier, președintele Curții Constituționale Federale din Germania.

În **Polonia**, Legea din 1 august 1997 referitoare la Tribunalul Constituțional prevede în art.26 că un judecător este susceptibil de a fi recuzat, fie la cererea sa, fie la solicitarea uneia din părți sau din oficiu, dacă este stabilită existența circumstanțelor care pot induce îndoiala privind imparțialitatea sa.

În **Spania**, Tribunalul Constituțional, reunit în plen, poate lua decizii dacă cel puțin două treimi din membrii care îl compun în acel moment sunt prezenți. Tribunalul reunit în plen statuează, printre altele, și asupra recuzării judecătorilor Tribunalului Constituțional. Legea nr.2/1979 referitoare la Tribunalul Constituțional se completează cu dispozițiile Legii organice privind puterea judiciară și ale Codului de procedură civilă în materia privind prezentarea la proces, recuzarea și abținerea, precum și a altor proceduri.

TEXTE LEGISLATIVE (extrase)

Belgia

Legea specială din 6 ianuarie 1989 privind Curtea de Arbitraj

Art.34, §.1 pentru a putea fi numit judecător al Curții de Arbitraj, candidatul trebuie să aibă 40 de ani împliniți și să satisfacă una din următoarele condiții:

1° Să fi ocupat în Belgia și pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, funcția:

- a) fie de consilier, de procuror general, de prim avocat general sau de avocat general la Curtea de Casație ;
- b) fie de consilier de stat sau de auditor general, fie de auditor general adjunct sau de prim auditor sau de prim referent la Consiliul de Stat;
- c) fie de referent la Curtea de Arbitraj;
- d) fie de profesor, profesor extraordinar, profesor sau profesor asociat de drept la o universitate din Belgia

2° Timp de cel puțin 5 ani, să fi fost membru al Senatului, al Camerei Reprezentanților sau al unui Consiliu de Comunitate sau de regiune

§2. Curtea numără printre judecătorii săi de expresie franceză ca și printre judecătorii de expresie neerlandeză, judecători care răspund condițiilor stabilite la § 1, 1°, cât și judecători care răspund condițiilor stabilite la §1, 2°. Dintre judecătorii care răspund condițiilor stabilite la § 1, 1°, cel puțin un judecător trebuie să satisfacă condiția vizată la a) [sau condiția vizată la b)], [un judecător cel puțin trebuie să satisfacă condiția vizată la c) și cel puțin un judecător trebuie să satisfacă condiția vizată la d)].

§3. Un candidat a cărui prezentare este bazată pe condiția stabilită la §1, 1° nu poate fi prezentat în virtutea condițiilor stabilite de § 1, 2°. Un candidat a cărui prezentare este bazată pe condiția stabilită la §1, 2° nu poate fi prezentat în virtutea condițiilor stabilite de § 1, 1°.

§4. Cel puțin un judecător, dintre judecătorii care răspund condițiilor stabilite de §1, 1° trebuie să justifice o cunoaștere suficientă a limbii germane. Regele stabilește modul de justificare al cunoașterii limbii germane.

§5. Curtea este compusă din judecători de sexe diferite.

Art. 44. Funcțiile de judecător, de referent și de grefier sunt incompatibile cu funcțiile judiciare, cu exercitarea unui mandat public conferit prin alegere, cu orice funcție sau sarcină publică de ordin politic sau administrativ, cu profesia de notar și

de executor judecătoresc, cu profesia de avocat, cu cariera militară și cu funcția de preot al unui cult recunoscut.

Regele poate face o derogare, cu avizul favorabil și motivat al Curții, de la alineatul 1:

1⁰ atunci când este vorba de exercitarea funcțiilor de profesor, însărcinat cu un curs, conferențiar sau asistent în instituțiile de învățământ superior, cu condiția ca aceste funcții să nu se exercite mai mult de 5 ore pe săptămână și nici mai mult de două zile pe săptămână;

2⁰ atunci când este vorba de exercitarea funcțiilor de membru al unui juriu de examen;

3⁰ atunci când este vorba de participarea la o comisie, la un consiliu sau comitet consultativ, cu condiția ca numărul sarcinilor sau funcțiilor remunerate să fie limitat la două și ca ansamblul remunerațiilor lor să nu fie superior unei zecimi din salarizarea brută anuală a funcției principale la Curte.

Art.45. Președinții, judecătorii, referenții și grefierii nu pot fi solicitați pentru nici un serviciu public, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Art. 46. Președinții, judecătorii, referenții și grefierii nu pot:

1⁰ să-și asume apărarea intereselor, nici verbal, nici în scris, nici să ofere consultații;

2⁰ să facă arbitraj remunerat;

3⁰ să exercite, fie personal, fie printr-o persoană interpusă, orice activitate profesională, orice gen de comerț, să participe la conducerea, administrarea sau supravegherea de societăți comerciale sau de întreprinderi industriale sau comerciale.

Art. 47. Părinții și rudele, până la gradul 3 inclusiv nu pot fi simultan președinte sau judecător și referent, fără o dispensă de la Rege.

Art. 48. §1. Articolul 44, alineatul 1, și articolul 46, 1⁰ și 2⁰ sunt aplicabile membrilor personalului administrativ al Curții de Arbitraj.

§2. Derogările pot fi acordate de Curte în cazul în care dispozițiile aplicabile funcționarilor de stat permit acestora sau soțului / soției, exercitarea anumitor ocupații complementare.

Titlul III. Despre funcționarea Curții de Arbitraj

Art. 55. Curtea de Arbitraj ține audierile, deliberază și statuează în complet de 7 judecători: trei de expresie franceză, trei de expresie neerlandeză, plus președintele

sau în lipsa acestuia, judecătorul cel mai vechi sau cel mai în vârstă din același grup lingvistic.

Orice decizie este luată cu majoritatea voturilor membrilor.

Art. 56. Curtea de Arbitraj se reunește în plen pentru a lua deciziile în aplicarea articolelor 37, 38, 42, 43, 44, 49, 50, 100 și 122.

În plen, Curtea nu poate statua decât dacă cel puțin zece judecători și tot atâția judecători de expresie franceză cât și judecători de expresie neerlandeză sunt prezenți. Dacă această ultimă condiție nu este îndeplinită, judecătorul ultimul numit sau dacă este cazul, judecătorul cel mai tânăr din grupul lingvistic cel mai numeros trebuie să se abțină pentru fiecare decizie.

Atunci când Curtea statuează în plen, votul Președintelui este preponderent în caz de paritate a voturilor. Atunci când președintele este absent sau în imposibilitate de a participa, el este înlocuit de către judecătorul cel mai vechi sau dacă este cazul, cel mai în vârstă din același grup lingvistic.

Art.60. În caz de absență sau de incapacitate a unui judecător, altul decât un președinte, judecătorul este înlocuit de către acela care, numit pe baza unei aceleiași dispoziții, urmează pe listă sau, dacă este ultimul pe această listă, de către primul.

Secțiunea V. Despre recuzare

Art. 101. Judecătorii Curții pot fi recuzați pentru cauzele care dau naștere recuzării în condițiile articolelor 828 și 830 ale Codului Judiciar.

Faptul că un judecător al Curții a participat la elaborarea legii, a decretului sau a normei vizate la art. 134 al Constituției care face obiectul recursului în anulare sau al deciziei de trimitere nu constituie în sine o cauză de recuzare.

Orice judecător al Curții care cunoaște o cauză de recuzare în persoana sa este obligat să o declare Curții care decide dacă el trebuie să se abțină.

Art. 102. Cel care dorește recuzarea trebuie să facă acest lucru de îndată ce ia cunoștință de cauza recuzării.

Recuzarea motivată este propusă prin cerere adresată Curții.

Se statuează fără întârziere asupra recuzării, cu audierea recuzantului și a judecătorul recuzat.

Judecătorul recuzat este înlocuit de un alt judecător, așa cum este prevăzut la art. 55, alineatul 1, la articolul 56 și la articolul 60, după caz.

Bulgaria

Constituție

Art.147 - (3). Judecătorii Curții Constituționale trebuie să fie juriști cu înaltă pregătire profesională și integritate morală și cu cel puțin 15 ani de experiență profesională.

(5) Statutul de judecător la Curtea Constituțională este incompatibil cu un mandat reprezentativ, cu orice funcție de stat ori publică, cu statutul de membru al unui partid politic ori unui sindicat, cu practicarea unei profesii liberale, comerciale sau altă ocupație plătită.

Legea Curții Constituționale nr.67/16 august 1991

Art.4. alin.(3). Eligibili ca membri ai Curții Constituționale sunt cetățenii bulgari care nu au altă cetățenie și care îndeplinesc cerințele art.147 al Constituției.

Italia

Constituție

Art.135. Curtea Constituțională este formată din 15 judecători numiți astfel: o treime de către Președintele Republicii, o treime de către Parlamentul reunit în ședință comună și o treime de către magistratura supremă ordinară și administrativă.

Judecătorii Curții Constituționale sunt aleși dintre magistrații, chiar pensionari, ai jurisdicțiilor superioare, ordinare și administrative, dintre profesorii universitari titulari ai catedrelor de drept și dintre avocații având 20 de ani de exercițiu profesional.

Norme privind constituirea și funcționarea Curții Constituționale (Gazzetta Ufficiale 14 marzo 1953, n.62)

Art.7. Judecătorii Curții Constituționale nu pot sa-și asume sau să păstreze alte funcții, să fie funcționari publici ori privați, să exercite activități profesionale, comerciale sau industriale, funcții în administrație sau sindicat.

Spania

Constituție

Art.159 – 4. Funcția de magistrat al Tribunalului Constituțional este incompatibilă cu orice mandat reprezentativ, cu orice funcție politică sau administrativă a statului, cu îndeplinirea de funcții de conducere în partide politice, syndicate, cu exercitarea oricărei alte activități jurisdicționale, cu orice altă activitate profesională sau comercială.

În rest, membrii Tribunalului Constituțional au aceleași incompatibilități proprii membrilor puterii judiciare.

Ungaria

Legea XXXII din 1989 asupra Curții Constituționale

Art.9.- 1. Membrii Curții Constituționale nu pot fi deputați în Adunarea Națională, aleși locali, ei nu pot exercita nici o funcție în cadrul altor organe de stat și nici nu pot fi membri ai partidelor politice.

2. Cu excepția sarcinilor care le incumbă în cadrul atribuțiilor Curții Constituționale, membrii Curții Constituționale nu pot desfășura activități politice și nici să facă declarații politice.

3. Cu excepția activităților științifice, de învățământ, literare sau artistice, membrii Curții Constituționale nu pot desfășura nici o altă activitate lucrativă.

Art.10.- 1. În cazul existenței unei incompatibilități în sensul art. 9 în ceea ce privește un membru ales al Curții Constituționale trebuie să se pună capăt acestei incompatibilități în termen de 10 zile începând cu alegerea sa. Până atunci, persoana aleasă membră a Curții Constituționale nu poate exercita atribuțiile legate de funcția sa.

2. Dacă în termenul fixat, un membru al Curții Constituționale nu îndeplinește obligația prevăzută de paragraful 1, ședința în plen a Curții Constituționale pune capăt mandatului său printr-o decizie.

Art.11. La intrarea în funcție, membrii Curții Constituționale depun un jurământ în fața Adunării naționale. Ei jură să respecte necondiționat Constituția și să îndeplinească în mod conștiincios obligația lor.

Art. 12. Membrii Curții Constituționale sunt independenți, ei iau decizii ținând cont doar de constituție și de legi.

Art. 13. Retribuția și indemnizația președintelui Curții Constituționale sunt egale cu cea a Primului ministru, cele ale celorlalți membri ai Curții Constituționale și a vicepreședintelui sunt egale cu cele ale miniștrilor.

Art.14. - 1. Membrii Curții Constituționale se bucură de aceleași imunități ca și deputații Adunării Naționale.

2. Membrii Curții Constituționale nu pot fi arestați, urmăriți penal, împotriva lor nu pot fi luate măsuri coercitive fără acordul ședinței plenare a Curții Constituționale, cu excepția cazurilor de flagrant delict.

3. În caz de suspendare, prin ședința în plen a Curții Constituționale, a imunității unui membru al Curții Constituționale, numitul membru este suspendat și din dreptul de a-și îndeplini sarcinile ce rezultă din funcția sa. Aceasta din urmă suspendare poate avea loc și în cazul urmăririi penale pentru flagrant delict.

4. Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi urmăriți pentru opinii exprimate de ei în cadrul îndeplinirii atribuțiilor sau a votului lor.

Art. 15.- 1. Mandatul judecătorului constituțional se termină:

- a) la împlinirea vârstei de 70 de ani
- b) la expirarea mandatului
- c) prin deces
- d) prin demisie
- e) prin stabilirea incompatibilității
- f) prin înlocuirea din funcție a judecătorului
- g) prin excludere.

2. În cazurile prevăzute de paragraful 1 punctul a-d, încetarea mandatului membrului Curții Constituționale este constatată și promulgată de președintele Curții Constituționale. În cazurile prevăzute de paragraful 1, punctele e, f, g, decizia este luată de ședința în plen a Curții Constituționale.

3. La împlinirea vârstei de 70 de ani, membri Curții Constituționale ies la pensie.

4. Demisia trebuie prezentată în scris președintelui Curții Constituționale care este obligat să o accepte.

5. Orice incompatibilitate eventuală apărută în raport cu persoana unui membru al Curții Constituționale în cursul activităților sale trebuie înlăturată. Dacă acest lucru nu se realizează în termen de 10 zile începând cu constatarea incompatibilității de către ședința în plen a Curții Constituționale, ședința în plen a Curții Constituționale pune capăt prin decizie, mandatului persoanei în cauză. Între data constatării incompatibilității de către Curtea Constituțională și cea a noii decizii a ședinței în plen, membrul respectiv al Curții Constituționale nu poate exercita atribuțiile care provin din funcția sa.

6. Mandatul poate înceta prin înlocuirea din funcție dacă membrul Curții Constituționale nu-și poate îndeplini, dintr-un motiv care nu-i poate fi imputat, sarcinile mandatului său.

7. Mandatul poate înceta prin excludere, dacă dintr-un motiv care îi este imputabil, membrul Curții Constituționale nu îndeplinește sarcinile care provin din mandatul său, comite o infracțiune stabilită prin sentință definitivă sau în orice alt mod devine nedemn de funcția sa și datorită acestui fapt este exclus dintre membrii Curții Constituționale prin ședința în plen a Curții Constituționale. Va fi exclus dintre membrii Curții Constituționale orice judecător care nu a participat timp de un an la lucrările Curții Constituționale.

Art. 16.- 1. Dacă mandatul unui membru al Curții Constituționale ia sfârșit conform art. 15 § 1, punctele a) sau b), noul membru al Curții Constituționale este ales conform art. 8 § 4. În cazul în care mandatul ia sfârșit conform art. 15 § 1, punctele c) – g), posturile vacante pot fi ocupate în termen de două luni.

2. Modul de a accede la un post vacant este guvernat de dispozițiile articolelor 5-11.

Art. 30.- 2. Ședința în plen a Curții constituționale este constituită din ansamblul membrilor Curții.

3. Quorumul ședinței plenare este atins cu condiția participării a cel puțin 8 membri ai Curții Constituționale, plus președintele sau, în caz de incapacitate, vicepreședintele. În cazul partajului de voturi, votul președintelui este preponderent. Articolul 17 § 2 se aplică în cazul de incapacitate a președintelui.